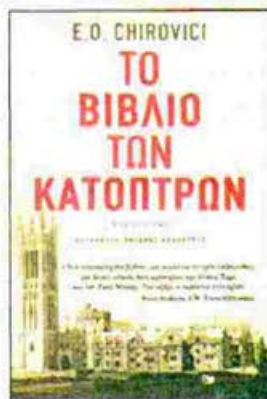

Κριτική - παρουσιάσις: Χαρίκλεια Γ. Δημακοπούλου

ΜΠΑΙΝΟΥΜΕ στον Σεπτέμβριο, πρώτον μήνα του φθινοπώρου, μετά το τραγικό έφρτεινό καλοκαίρι που μας αποχαιρετίζει με πολύ απειλητικό τρόπο, αφού μόλις πρό τριμήρου άπετραπή μεγάλη ναυτική τραγωδία... Ως πόσο πιά πρέπει να δοκιμασθή η ψυχή μας:

– **Gustave Flaubert, 'Η γυναίκα του κόσμου και άλλες ιστορίες** (μτφρ. Έφη Κορομηλά, εισαγωγή Τίτικα Δημητρούλια, Έπίμετρο Maxime Du Camp, εκδ. Gutenberg/ Aldina, σελ. 264, ευρώ 14). Πρόκειται για διηγήματα της νεανικής ηλικίας του «πατρός» της Κυρίας Μποβαρύ, γραμμένα όταν ο συγγραφέας ήταν μεταξύ 14 και 18 ετών! Δέν είναι φυσικά κείμενα ώριμα, αλλά αναγνωρίζεται εύκολα στην μορφή τους αυτό που έν τέλει ύπηρεξε τό χαρακτηριστικό του Φλωμπέρ, δηλαδή ή πλουσία και χυμώδης γλώσσα, στοιχείο που έσφράγισε τόν γαλλικό 19ο αιώνα. Τά διηγήματα αυτά (πλήν ενός, του «Δαίμονικου όνειρου») μεταφράζονται για πρώτη φορά στά έλληνικά. Είναι «βαρέως» ρομαντικά, δηλαδή έντάσσονται στην «γοθική» μορφή άφηγημάτων, όπου ό θάνατος, ή δυστυχία, τό μακάβριο, ή κακία κυριαρχούν ένω οι καλοί και άθωοι χάνονται άδικως. Όπως φαίνεται, τό μακάβριο στοιχείο ύπηρεξε ιδιαίτερος άνεπτυγμένο στον Φλωμπέρ, κυρίως διότι έμεγάλωσε σέ τέτοιο περιβάλλον, αφού ό πατέρας του ήταν ιατρός και έπιχειρούσε νεκροτομές στό οικογενειακό σπίτι, μέ άποτέλεσμα ή δυσωδία νά κυριαρχή στην παιδική ηλικία των τέκνων του. Έπειτα, στην δεκαετία του 1830, όταν έγράφησαν αυτά τά διηγήματα, που δέν έξεδόθησαν ζώντος του συγγραφέως, ήταν ιδιαίτερος της μόδας τό «γοθικό» ύφος, μέ ό,τι αυτό έσήμαινε για την πλοκή των λογοτεχνικών έργων, πεζών και ποιημάτων. Τό πεισιθάνατο αυτό είδος, που γνωρίζει μεγάλη άνθηση και στις ημέρες μας μέ κάπως διαφορετικό τρόπο, δείχνει μία κοινωνία σέ άναζήτηση συγνήσεων και έντάσεων, αφού έπικρατούσε πλέον ειρήνη μετά τούς Ναπολεοντείους πολέμους. Έδώ, κυριαρχεί ή μορφή του Χάρωντος μέ διάφορους τρόπους και έπίσης του Διαβόλου, που νικά και κυριαρχεί στον κόσμο των ανθρώπων. Πέρα όμως από τις άτεχνίες της άπειρίας και τις υπερβολές του άκραίου γοθικού ρομαντισμού, διακρίνονται οι με-

γάλες άρετές που έσφράγισαν την δημιουργία του Φλωμπέρ από την «Κυρία Μποβαρύ» και έξης.

– **Διονύσης Π. Σιμόπουλος, Είμαστε αστροσκοπή. Σύμπαν, μία ιστορία χωρίς τέλος** (εκδ. Μεταίχμιο, σελ. 192, ευρώ 14,40). Στο σχετικώς περιωρισμένης έκτάσεως αυτό βιβλίο ό μέσος άνανγώστης μπορεί νά πληροφορηθή πάρα πολλά για τά μυστήρια του Σύμπαντος. Ό συγγραφέας είναι έπίτιμος διευθυντής του Εύγενιδείου Πλανηταρίου και διεθνώς πολυβραβευμένος για την πολύ σημαντική συνεισφορά του στην εκπαίδευση έπί της Αστρονομίας. Η θέσις του ένάστρου ούρανου και ή κατανόηση των μηχανισμών λειτουργίας του Σύμπαντος μόνον ταπεινοφροσύνη μπορεί νά γεννήσει, καθώς ό άνθρωπος, κάθε άνθρωπος, συνειδητοποιεί πόσο μικρός και έλάχιστος είναι... Φυσικά, αυτό σέ πολλούς γεννά φόβο, άνασφάλεια και άγωνία. Άλλοι όμως, παραλλήλως προς τό δέος που τούς καταλαμβάνει, αισθάνονται ύπερήφανοι που μπορούν και προσεγγίζουν τέτοιες γνώσεις και άλήθειες. Τό γνωστό σέ έμάς Σύμπαν άπαρτίζεται από περίπου ένα τρισεκατομμύριο τρισεκατομμύρια άστρα, δηλαδή ούράνια σώματα σαν τόν δικό μας Ήλιο. Οί πλανήτες, οί δορυφόροι τους, οί κομήτες, οί άστεροειδείς και τά άλλα ούράνια σώματα είναι άμέτρητα. Και πέρα από αυτά ύπάρχει ή αστρική ύλη, τά βαρυτικά κύματα, οί μαυρες τρύπες και τόσα άκόμη. Πόσο έλάχιστος είναι ό άνθρωπος, αλλά και πόσο κοντά ή μακρυνά από τό κέντρο του Σύμπαντος εύρισκεται; Ένα βιβλίο μη λογοτεχνικό αλλά πραγματικά συναρπαστικό. Είναι έπίσης και μία από τις έκδοτικές έπιτυχίες της χρονιάς. Διαβάξεται εύχάριστα, προσφέρει μέ προσιτό αλλά όχι άφελή τρόπο τις πληροφορίες που θέλησε νά συγκεντρώσει έδώ ό συγγραφέας και έπιτρέπει στον άνανγώστη νά άντιληφθή τελικώς τό νόημα του τίτλου: Είμαστε και έμεις καμωμένοι από την ύλη του Σύμπαντος!

– **Ε.Ο. Chironici, Τό βιβλίο των κατοπτρών** (μτφρ. Αντώνης Καλοκύρης, εκδ. Πατάσης, σελ. 342, ευρώ 15,50). Ό συγγραφέας κατάγεται από την Τρανσυλβανία (Ρουμανία) αλλά έχει και ρίζες γερμανικές και σύγγκετες. Έπί μακρά έτη έγραφε μόνον στην ρουμανι-

κή γλώσσα και δεν ήταν γνωστός εκτός της πατρίδος του. Απεφάσισε να εγκατασταθεί στην Βρετανία και τό παρόν είναι τό πρώτο μυθιστόρημά του πού εξέδόθη στην αγγλική γλώσσα και εκκλοφόρησε τόν Ιανουάριο του 2017. Έκτοτε μετεφράσθη σέ 40 γλώσσες! Θά έλεγα ότι είναι ένα σύγχρονο φιλοσοφικό μυθιστόρημα, καθώς πίσω από τήν βασική πλοκή, τήν έξιχνίαση μιās συγερής δολοφονίας καθηγητού του Πρίνστον, κρύβεται μία διαπραγμάτευσις του έρωτήματος τί είναι ή μνήμη και πώς λειτουργεί. Η αφήγησης διαχωείται σέ τρία μέρη, ίσομήκη και επάλληλα, καθώς τρεις άφηγητές, ένας λογοτεχνικός άτζέντης, ένας δημοσιογράφος και ένας συνταξιούχος άστυνομικός μέ άρχόμενο Άλτσχάιμερ προσφέρουν τήν δική τους προσέγγιση στην άνεξιχνίαστη δολοφονία του Καθηγητού της Ψυχολογίας Τζόζεφ Βίντερ. Τό επάλληλο των άφηγήσεων αλλά και ή ήθελιμένη σύγχυσις πού προκαλείται από τίς τρεις τουλάχιστον έκδοχές τής άφηγήσεως συνθέτουν ένα έξαιρετικό θρίλλερ αλλά και μία στοχαστική προσέγγιση στην ύπστασις τής μνήμης.

– **Εύτυχία Γιαννάκη, Πόλη στό φώς** (έκδ. **Ίκαρος**, σελ. 480, ευρώ 15,50 και σέ e-book ευρώ 9,99). Η συγγραφέυς είναι νέα, έχει όμως έκδώσει δύο προηγούμενα άστυνομικά μυθιστορήματα, τά *Στό πίσω κάθισμα* (2016) και *Άλκυονίδες μέρες* (2017), πού μαζί μέ τό παρόν συνθέτουν τήν *Τριλογία τής Αθήνας*. Τά βιβλία της άκολουθούν δοκιμασμένους δρόμους λαμβάνοντας στοιχεία τόσο από τό κλασικό αγγλικό άστυνομικό μυθιστόρημα όσο και από τά αίματοβαφή και σκληρά σκανδιναυικά αντίστοιχα. Κοινό στοιχείο στά τρία μυθιστορηματά της είναι ό Άστυνόμος Χάρης Κόκκινος πού καλείται νά έξιχνίαση στην προκειμένη περίπτωση τήν συγερή δολοφονία τής έγκυου φωτομοντέλου Μαριλένας Νομικού. Οί ύποπτοι είναι τρεις, ένοχος είναι ό λιγώτερο παραβαλλόμενος. Η ιστορία κινείται στό παρασκήνιο του άθλητικού ντόπιγκ και του σκοτεινού χώρου τής μόδας, ενώ ό άστυνομικός ήρωας τής ιστορίας ζή (άπό τό πρώτο μυθιστόρημα) μέ τόν φόβο καταδίκες του γιου του γιά παιδεραστία! Έν τέλει, τό έγκλημα θά έξιχνιασθή, αλλά ό Άστυνόμος Χάρης Κόκκινος θά πληρώσει πολύ βαρύ τίμημα γιά τήν προσπάθειά του.

Όρθή διακυβέρνησις

ΕΚΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ένα ενδιαφέρον βιβλίο πού ύπογράφεται από τόν κ. **Παναγή Βουρλούμη**, μέ τίτλο: **Η σημασία τής σωστής διακυβέρνησης. Θεωρία και πράξη** (έκδ. **Ποταμός**, σελ. 192, ευρώ 13). Ο συγγραφέυς είναι γνωστός στό κοινό ως Πρόεδρος και ΔΣ του ΟΤΕ, θέση πού διετήρησε μεταξύ 1979 και 1981. Η ζωή του μοιάζει μέ μυθιστόρημα αλλά σήμερα παραμένει στην Έλλάδα τόν περισσότερο καιρό, καθώς είναι Πρόεδρος τής Τράπεζας Τροφίμων τής Αθήνας.

Τό βιβλίο άποτελεί τήν νέα προσπάθεια του συγγραφέως, καθώς είχε προηγηθή τό έτερο: *Τό Ασφαλιστικό μέ άπλά λόγια* κατά τό 2005 και έν συνέχεια τό: *Έμπειρίες από τόν ΟΤΕ*. Άποτελείται από τρία μέρη: Τό πρώτο περιλαμβάνει τά μεταφρασμένα κείμενα 12 διαλέξεων πού είχαν δοθή πρός μεταπτυχιακούς φοιτητές του Οικονομικού Πανεπιστημίου και σέ ειδικά σεμινάρια γιά τήν διοίκηση έπιχειρήσεων. Τό δεύτερο είναι άπόσπασμα από τό προαναφερθέν *Έμπειρίες από τόν ΟΤΕ*, ενώ τό τρίτο αναφέρεται έκτενώς στό συλλογικό έργο: *Ένα καινοτόμο Σύνταγμα γιά τήν Έλλάδα* (*Μεταίχμιο* 2016) πού άποτελεί μία σημαντική πρόταση άναθεωρήσεως του Συντάγματος. Πιο άπλά, τό πρώτο μέρος έπιγράφεται εδώ ως «Θεωρία» ενώ τό δεύτερο ως «Πράξη» και τό τρίτο ως «Διοίκηση». Τά κείμενα του βιβλίου είναι άντλημένα από τήν έπιστημονική γνώση του κ. Βουρλούμη και τήν μακρά προσωπική έμπειρία του στον τραπεζικό και τόν επιχειρηματικό-έπενδυτικό κόσμο. Στην εφαρμογή των συγχρόνων άρχων επιχειρηματικής διοικήσεως όπως τήν έβίωσε στην κεφαλή του ΟΤΕ είναι πολύ ενδιαφέρον ότι τονίζει πώς ήλθε σέ έπαφή «μέ ό,π χειρότερο αλλά και ό,π καλύτερο διαθέτει ή Έλλάδα». Η θέσις του είναι ότι ή πάσχουσα Έλληνική Διοίκησης είναι σέ άναστρέψιμη κατάσταση και ότι ύπάρχει δυναμική έξόδου από τά άδιέξοδα. Είναι επίσης πολύ ενδιαφέρον ότι –καίτοι έν άγνοία του ίδιου– κάποιες ιδέες γιά τροποποίηση διατάξεων του Συντάγματος συμπίπτουν (πολλά χρόνια μετά) μέ άλλες πού είχαν περιληφθή στο Σύνταγμα του 1968/73...